

Openbaar Onderwijs Emmen

Schoolondersteuningsprofiel

Naam school: Montessorischool Emmen

**OBS Montessorischool Emmen
A.L. Lesturgeonstraat 3, 7815 VD, Emmen
Tel. 0591-659874;
mail: administratie@montessori-emmen.nl**

September 2021

Voorwoord

Voor u ligt het Schoolondersteuningsprofiel van het Openbaar Onderwijs Emmen.

In het Koersplan staat de de missie van de organisatie als volgt omschreven:

“Het openbaar onderwijs Emmen biedt alle leerlingen kwalitatief goed onderwijs. Onderwijs waarbij de leerlingen hun talenten maximaal kunnen ontwikkelen om hierdoor een volwaardige basis te leggen voor hun latere leven in een complexe en dynamische kennismaatschappij. Uitgangspunt voor ons is dat ieder kind en elke jongere recht heeft op onderwijs en ondersteuning passend bij het ontwikkelingsperspectief van de leerling”.

.....

Uitgangspunten die naadloos aansluiten bij de algemeen gehanteerde visie op passend onderwijs.

Zoals de wet voorschrijft, beschikt iedere school over een Schoolondersteuningsprofiel/SOP.

In het profiel wordt beschreven:

1. Het niveau van de basisondersteuning;
2. De mogelijkheid van extra ondersteuning (basisondersteuning overstijgende zorg);
3. De organisatie van de extra ondersteuning;
4. De ambities betreffende Passend Onderwijs.

De afzonderlijke scholen van het bestuur realiseren minimaal kwaliteit van de basisondersteuning zoals die in het Samenwerkingsverband 22.02 PO is vastgesteld. De inhoud van de basisondersteuning

is vastgelegd in het Ondersteuningsplan/OP van het Samenwerkingsverband/SWV 22.02. Het geeft het niveau aan van wat de scholen met inzet van de beschikbare middelen en kennis zelf bieden en organiseren. Wanneer er meer ondersteuning nodig is dan geboden kan worden vanuit de basisondersteuning, dan is er een mogelijkheid voor extra ondersteuning.

Het schoolondersteuningsprofiel/SOP bestaat uit twee gedeeltes:

- A. Het algemene gedeelte: *een samenvatting van het beleid ten aanzien van Passend Onderwijs zoals dit is vastgelegd vanuit het SWV 22.02;***
- B. Het schoolgedeelte: *met de schoolspecifieke invulling van de basisondersteuning.***

Het SOP is een leer- en ontwikkeldocument voor iedere school.

Dit SOP vervangt het vorige document en is leidend voor de periode november 2017 t/m juli 2021. Het wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Over het schoolgedeelte van het SOP brengt

de MR van de desbetreffende school advies uit.

A. Algemeen gedeelte

1. Passend Onderwijs

Passend onderwijs legt een zorgplicht bij scholen. Dat betekent dat zij er sinds 1 augustus 2014 voor verantwoordelijk zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een goede onderwijs-

plek te bieden. Daarvoor werken reguliere en speciale scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden. Het bestuur van het Openbaar Onderwijs Emmen is vertegenwoordigd in SWV 22.02.

In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) samen.

De scholen in het samenwerkingsverband hebben afspraken gemaakt over onder andere:

- de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden;
- welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs;
- afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met Jeugdzorg.

Passend onderwijs betekent dat alle leerlingen de begeleiding krijgen die ze nodig hebben om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. Het liefst op de gewone basisschool. En als dat niet kan, op een school voor speciaal basisonderwijs of in het speciaal onderwijs.

- **De “gewone” basisschool, mét of zonder hulp**

De “gewone” basisschool kan een leerling op verschillende manieren hulp bieden. Bijvoorbeeld als er sprake is van leesproblemen, dyslexie is, rekenproblemen of concentratieproblemen. Binnen Passend Onderwijs wordt dit de **Basisondersteuning** genoemd. Wanneer er na het uitvoeren van interventies meer ondersteuning nodig is dan binnen de basisondersteuning geboden kan worden, dan is er een mogelijkheid voor **extra ondersteuning**, de zogenaamde **basisondersteuning overstijgende zorg**. Op dit niveau wordt gewerkt met het toekennen van (tijdelijke) arrangementen aan veelal individuele leerlingen.

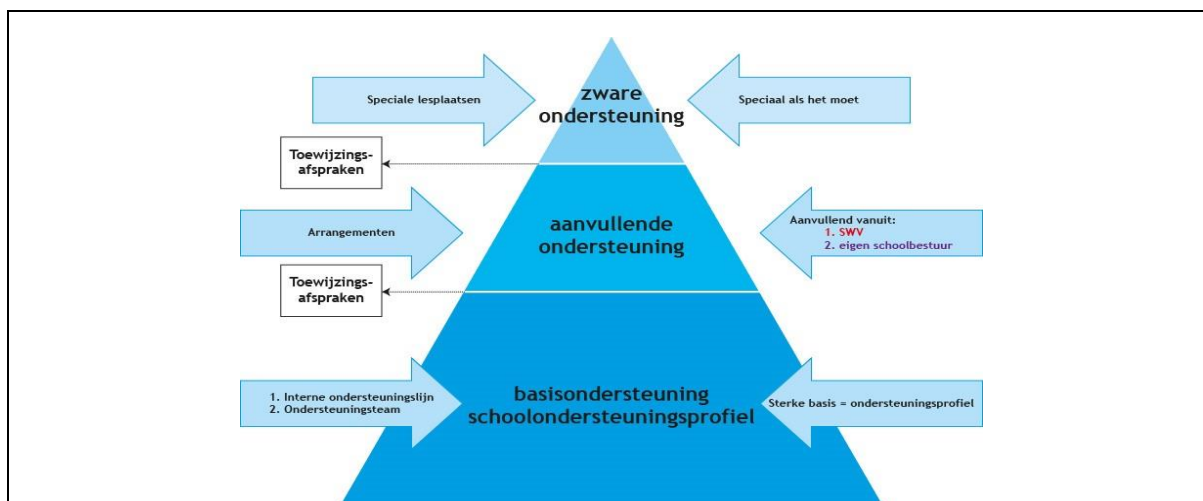
- **De speciale basisschool/SBO**

Als de gewone basisschool een kind ook met extra ondersteuning niet de juiste hulp kan geven, kan de school samen met de ouders op zoek gaan naar een passende plaats binnen een speciale basisschool. Hier is meer speciale kennis en extra tijd beschikbaar voor het begeleiden van leerlingen met een grotere ondersteuningsbehoefte.

- **Speciaal onderwijs/SO**

Sommige leerlingen hebben zoveel extra hulp nodig, dat ook de speciale basisschool niet voldoende ondersteuning kan bieden. Bijvoorbeeld als een kind ernstig verstandelijk of lichamelijk beperkt is. Speciaal onderwijs kan ook noodzakelijk zijn bij grensoverschrijdend gedrag van leerlingen. Ook scholen voor Speciaal Onderwijs maken deel uit van het SWV 22.02. Zie onderstaande Piramide.

Meer informatie is te vinden op: www.swv2202.nl en www.passendonderwijs.nl

2. Basisondersteuning

De basisondersteuning geeft het niveau van de ondersteuning weer waaraan alle scholen in het SWV voldoen.

- **Basisondersteuning** is het door het samenwerkingsverband 2202-PO afgesproken geheel van **preventieve** (om iets te voorkomen) en **licht curatieve** (verbeterende) maatregelen die binnen de onderwijsondersteuning van de scholen worden georganiseerd. Altijd op het afgesproken kwaliteitsniveau en eventueel in samenwerking met ketenpartners.

Dit is uitgewerkt in **4 aspecten van basisondersteuning en 13 kernkwaliteiten**.

Het SWV heeft een **Checklist basisondersteuning** voor de scholen samengesteld. De checklist is gebaseerd

op de 13 kernkwaliteiten van de basisondersteuning. Deze checklist is leidraad op schoolniveau voor het beschrijven van de basisondersteuning.

De vier aspecten:	13 Kernkwaliteiten van basisondersteuning
<ul style="list-style-type: none"> • Preventieve en licht curatieve interventies 	1. De leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.
	2. Voor leerlingen die een passend curriculum nodig hebben is een ontwikkelingsperspectief vastgesteld.
<ul style="list-style-type: none"> • De onderwijs-ondersteuningsstructuur 	3. De scholen hebben een effectieve interne onderwijsstructuur
	4. De leerkrachten, interne begeleiders en teamleider/schoolleider werken continu aan hun handlingsbekwaamheid en competenties.
	5. De scholen hebben een (multidisciplinair) overleg gericht op leerlingondersteuning.
	6. De ouders en leerlingen zijn actief betrokken bij het onderwijs.
<ul style="list-style-type: none"> • Planmatig werken 	7. De scholen hebben continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
	8. De scholen werken opbrengst- en handelingsgericht aan de ontwikkeling van leerlingen
	9. De scholen voeren beleid op het terrein van de leerlingondersteuning.
<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit van de basisondersteuning 	10. De scholen werken met effectieve methoden en – aanpakken.
	11. De scholen evalueren jaarlijks de effectiviteit van de leerlingondersteuning.
	12. De scholen dragen leerlingen zorgvuldig over.
	13. De scholen hebben een Schoolondersteuningsprofiel/SOP vastgesteld.

3. Extra ondersteuning (*Basisondersteuning overstijgende zorg*) Zie bijlage 1.

Wanneer er na het toepassen van alle mogelijke interventies binnen de basisondersteuning toch meer voor een leerling (of groepje leerlingen) nodig is dan binnen de basisondersteuning geboden kan worden, is er een mogelijkheid voor **extra ondersteuning**, de al eerder genoemde **basisondersteuning overstijgende zorg**. Op dit niveau wordt met (tijdelijke) arrangementen gewerkt. Voorwaarden voor toekenning van een arrangement zijn dat de desbetreffende school:

1. alle mogelijkheden binnen de basisondersteuning aantoonbaar heeft benut (checklist en leerlingendossier);
2. daarbij gebruik gemaakt heeft van de adviezen van de adviseur passend onderwijs;
3. het traject van basisondersteuning met de adviseur passend onderwijs heeft doorgesproken;
4. de aanvraag voor extra ondersteuning met de adviseur passend onderwijs heeft besproken;
5. een onderbouwde aanvraag bij het managementteam/MT heeft ingediend.

B. Schoolspecifiek gedeelte

1. Schoolgegevens

• School + Brinnr.	OBS Montessorischool Emmen
• Adres	A.L. Lesturgeonstraat 3
• Postcode + Plaats	7815 VD, Emmen
• Telefoon	0591-659874
• E-mail	administratie@montessori-emmen.nl
• Website	www.montessori-emmen.nl

2. Visie/Schoolconcept

Op onze school vinden we het belangrijk dat aan elk kind zo optimaal mogelijk passend onderwijs wordt geboden. Dit houdt in dat leerkrachten kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen op cognitief, maar ook op sociaal-emotioneel niveau op het niveau zoals dat binnen de basisondersteuning is beschreven

De Montessorischool stelt zich ten doel het kind middels een samenhangend onderwijsaanbod te begeleiden in zijn cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling naar volwassenheid. Om de leerlingen op deze manier zo adequaat mogelijk toe te rusten met kennis en vaardigheden, dat zij kunnen doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs. Met adequaat bedoelen we een zo optimaal mogelijke ontplooiing van de leerlingen, rekening houdend met hun (on)mogelijkheden en hun ontwikkelingsperspectief.

Montessorionderwijs heeft als doel leerlingen een gevoel van onafhankelijkheid, eigenwaarde en vertrouwen in de eigen persoonlijkheid te geven. Ten aanzien van passend onderwijs houdt dit in dat we vanuit een inspirerende leeromgeving samenwerken aan ambitieuze doelen en persoonlijke ontwikkeling. Ons onderwijs draait om de kernwoorden samen, inspirerend, ontwikkeling en ambitieus.

Versillen tussen leerlingen zijn ons uitgangspunt. Met elkaar werken we aan het scheppen van een specifieke leer- en leefomgeving waarin leerlingen materialen, methoden en activiteiten vinden die passen bij hun ontwikkeling.

Voor een volledige en uitgebreide versie van onze onderwijskundige visie verwijzen we naar ons schoolplan en onze schoolgids. Deze zijn te vinden op de website van onze school. In het ondersteuningsplan OOE staat meer informatie over passend onderwijs en OOE.

3. Basisondersteuning op onze school

3.1 Algemene leerling- en groepsgegevens	Aantal		
• Totaal aantal leerlingen 01-10-2017	216		
• Aantal leerlingen naar gewicht	1: 0	0,3: 3	1,2: 1
• Aantal groepen (jaargroepen of combinaties)	9		
• Gem. groeps grootte	24 leerlingen		

3.2 Invulling basisondersteuning

Het samenwerkingsverband heeft vastgesteld wat onder basisondersteuning wordt verstaan. Het SWV hanteert als richtlijn voor de scholen de "Checklist Basisondersteuning". Deze checklist, gebaseerd op de vier aspecten van de kwaliteitszorg inclusief 13 kernkwaliteiten, is ook voor onze school leidraad voor het vorm geven aan de basisondersteuning.

1. Preventieve en licht curatieve interventies (kernkwaliteiten 1 en 2)

De Montessorischool hecht er veel waar aan dat de leerlingen zich op school veilig voelen en dat ze zich kunnen en durven uiten. Het pedagogisch klimaat van de school is van groot belang. Er is nadrukkelijk aandacht voor goede omgangsvormen en normen en waarden, zonder leerlingen te beperken in hun mogelijkheden. De school schept voorwaarden, waardoor leerlingen met plezier naar school kunnen gaan. Het creëren van een goede sfeer van openheid en vertrouwen vormen essentiële onderdelen van het pedagogisch klimaat. De benadering van de leerlingen is positief, respectvol, vriendelijk en duidelijk.

De Montessorischool past preventieve en licht-curatieve interventies toe om de leerlingen passende ondersteuning te geven bij diverse hulpvragen. Hieronder vallen:

- Het signaleren van leerproblemen en opvoedproblemen;
- Aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie;
- Aanbod voor meerbegaafde leerlingen en leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie;
- Fysieke toegankelijkheid voor leerlingen met een lichamelijke handicap;
- Programma's gericht op sociale veiligheid en voorkomen van gedragsproblemen;
- Protocollen (bijvoorbeeld voor gedrag);
- We hanteren het protocol leesproblemen en dyslexie.

Voor leerlingen die een passend curriculum nodig hebben, wordt een ontwikkelingsperspectief vastgesteld.

Voor een volledige beschrijving verwijzen we naar het zorgplan van de Montessorischool.

2. De onderwijsondersteuningsstructuur van onze school (kernkwaliteiten 3 t/m 6)

Vanaf het eerste moment dat de leerlingen op de Montessorischool komen, wordt hun ontwikkeling gevolgd en vastgelegd in een papieren en digitaal dossier. Bij de kleutergroepen gebeurt dit door gerichte observaties en de inzet van de CITO kleutertoetsen. Vanaf groep 3 worden er regelmatig methodegebonden toetsen afgenomen. Daarnaast worden er vanaf groep 3 twee keer per jaar (januari/februari en mei/juni) methode onafhankelijke toetsen (CITO) afgenomen. De resultaten van de toetsen worden geanalyseerd door de leerkrachten en ingezien door de intern begeleider. De leerkracht en intern begeleider hebben intensief overleg over de resultaten van de toetsen.

De Montessorischool hecht veel waarde aan een goed contact met de ouder(s)/verzorger(s). Ouders worden regelmatig uitgenodigd om over de vorderingen van hun kind te praten. Ouders worden direct betrokken als blijkt dat hun kind meer ondersteuning nodig heeft.

De IB-er van de Montessorischool heeft elke periode een multidisciplinair overleg gericht op leerling ondersteuning. Bij dit overleg zijn aanwezig: de GGD arts, contactpersoon Consultatiegroep Passend Onderwijs Emmen, medewerker van Yornea-PBS en de schoolmaatschappelijk werker.

De Montessorischool valt onder Openbaar Onderwijs Emmen. De de locatieleiders en intern begeleiders binnen Openbaar Onderwijs Emmen hebben contact met elkaar en werken waar nodig onderling samen. Ook volgen zij gezamenlijk bij- en nascholing. Tevens wordt er samengewerkt met scholen uit het voortgezet onderwijs. Er wordt informatie uitgewisseld en er is een "warme" overdracht van de groep 8 leerlingen.

Voor een volledige beschrijving verwijzen we naar het zorgplan van de Montessorischool.

3. Planmatig werken (kernkwaliteiten 7 t/m 9)

In de leerlingenzorg zijn drie niveaus te onderscheiden binnen ons onderwijs. Dit zijn:

- de zorg in de groep (door de leerkracht)- basiszorg;
- de zorg binnen de school (team, IB-er, RT-er en schoolleiding)- basiszorg;
- de zorg op bovenschools en extern niveau - breedte- en dieptezorg (Samenwerkingsverband, Schoolmaatschappelijk Werk, REC (1-2) voor rugzakleerlingen, maar ook samenwerkingsconstructies met de jeugdzorg en de GGD).

Basiszorg bestaat uit het reguliere onderwijs en de reguliere voorzieningen binnen de Montessorischool. De basiszorg is het aanbod van onderwijs en ondersteuning die de school zelf in de groepen, aan alle leerlingen, kan bieden. De kern van basiszorg wordt uitgevoerd in de groep.

Basiszorg heeft een permanent karakter en is bestemd voor alle leerlingen.

Breedtezorg bestaat uit het onderwijs en de extra ondersteuning met behulp van externe voorzieningen. De school blijft hierbij zelf de verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijs aan de leerlingen, maar schakelt daarbij de hulp van externe deskundigen in. Voor de inzet van de specifieke extra ondersteuning aan de leerling kan de school beschikking krijgen over aanvullende middelen. Wanneer er problemen zijn met de leerling op school of in de thuissituatie of wanneer de school vragen heeft over sociale problematiek maken we gebruik van de diensten van de sociale teams, zoals GGD, Acare, GGZ en Cedna. Verder werkt de Montessorischool samen met externe instanties waar de leerlingen hulp en begeleiding krijgen, zoals bijvoorbeeld logopedie en dyslexiebegeleiding van Timpaan.

Breedtezorg heeft een tijdelijk en/of aanvullende karakter.

Dieptezorg bestaat uit extra ondersteuning in gespecialiseerde voorzieningen, zoals die binnen het samenwerkingsverband in de vorm van het SBAO en SBO aanwezig zijn. De school draagt de verantwoordelijkheid voor de leerling over aan deze voorziening.

Dieptezorg kan zowel permanent als tijdelijk van aard zijn.

Voor een volledige beschrijving verwijzen we naar het zorgplan van de Montessorischool.

4. Kwaliteit van de basisondersteuning (kernkwaliteiten 10 t/m 13)

Voor het vorm geven van de basisondersteuning maken we gebruik van de Montessorimaterialen en diverse methodes. Veel van deze methodes bieden mogelijkheden voor differentiatie in het lesaanbod (extra stof, basisstof en verrijkingsstof).

Met behulp van observaties, methode afhankelijke toetsen en methode onafhankelijke toetsen (CITO) brengt de Montessorischool de ontwikkeling van de leerlingen in kaart. De resultaten worden bijgehouden in het leerlingvolgsysteem ESIS. De resultaten van de methodeonafhankelijke toetsen worden in februari en juni geanalyseerd en besproken. We maken trendanalyses op groeps- en schoolniveau. Methodeafhankelijke toetsen worden per periode geanalyseerd. Door het maken van analyses wordt er inzicht in de effectiviteit van het onderwijs verkregen, waarop de inrichting van het onderwijs in de groepen wordt aangepast.

In groep 8 maken de leerlingen in april de CITO eindtoets. De resultaten worden met de ouders besproken. De Montessorischool heeft middels “warme overdracht” contacten met het vervolgonderwijs.

Voor een volledige en uitgebreide beschrijving verwijzen we naar het zorgplan van de Montessorischool.

3.3 Beoordeling inspectie

OBS Montessorischool Emmen is voor het laatst door de inspectie bezocht op 2 oktober 2018. Tijdens het onderzoek heeft de inspectie met behulp van een set indicatoren de kwaliteit van het onderwijs op onze school beoordeeld.

Toelichting:

De inspectie concludeerde in 2018 dat de standaard *zicht op ontwikkeling* van de Montessorischool als onvoldoende. Mede door systeem- en personele wisselingen is de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen niet vastgelegd of onvoldoende inzichtelijk.

Het *didactisch handelen* van de leraren is op schoolniveau als voldoende beoordeeld.

De standaard over sociale veiligheid is als voldoende beoordeeld. Het beleid leidt echter nog te weinig tot het gewenste resultaat. Een intensieve en consequente aanpak en een doorgaande lijn van werken met leerlingen en ouders is nodig om de ingezette maatregelen effectief te maken.

Het volledige inspectierapport is te vinden op de site www.onderwijsinspectie.nl.

3.4 Ouders als educatieve partners

De Montessorischool hecht veel waarde aan een goed contact met de ouder(s)/verzorger(s). Voor een optimaal verloop van de schoolcarrière van de leerling, is het van belang dat de ouder(s)/verzorger(s) en de school elkaar regelmatig van informatie voorzien, onder andere over leefregels, talentontwikkeling, vorderingen, stagnatie, de sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind en de thuissituatie. Om tot een goede ondersteuning te komen, is het wenselijk om daar met de ouder(s)/verzorger(s) in alle openheid en in goed vertrouwen over te spreken.

Ouders/verzorgers zijn de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van hun leerlingen. De leerkracht is de onderwijsprofessional en is eerstverantwoordelijk voor het bieden van goed onderwijs aan de leerlingen. Van wezenlijk belang is dat ouders en school enerzijds deze gescheiden verantwoordelijkheden (h)erkennen, maar anderzijds continu met elkaar in dialoog blijven. Op die manier kunnen zij profiteren van elkaars kennis, bij het zoeken naar de juiste ondersteuning en oplossingen. Het in continue dialoog vinden van oplossingen noemen we educatief partnerschap.

Contactmomenten met ouders/verzorgers

- Bij de start van het schooljaar;
- Gedurende het schooljaar het voortgangsgesprek n.a.v. het verslag;
- Tussentijds gesprek/zorggesprek;
- Na twee maanden is er een eerste oudergesprek voor leerlingen die instromen in groep 1;
- Rapporten/verslagen;
- Klassenavonden;
- Voorlichtingsvonden voortgezet onderwijs;
- Algemene ouderavonden;
- Zakelijke ouderavonden;
- Contact via schoudercom.

3.5 Aanbod

Voor het vorm geven van de basisondersteuning maken we gebruik van de volgende middelen en methoden. Veel van deze methoden en middelen bieden mogelijkheden voor differentiatie in het lesaanbod (extra stof, basisstof en verrijksstof)

Middelen	Methoden
<ul style="list-style-type: none">• Voorbereidend taal/lezen en rekenen groep 1-2	<ul style="list-style-type: none">• Themagericht werken met Montessori materialen• Klankkastje

	<ul style="list-style-type: none"> • Dyslexie protocol
<ul style="list-style-type: none"> • Aanvankelijk technisch lezen 	<ul style="list-style-type: none"> • Veilig leren lezen
<ul style="list-style-type: none"> • Voortgezet technisch lezen 	<ul style="list-style-type: none"> • Estafette
<ul style="list-style-type: none"> • Begrijpend lezen 	<ul style="list-style-type: none"> • Lekker Lezen • Nieuwsbegrip
<ul style="list-style-type: none"> • Taal 	<ul style="list-style-type: none"> • Taal op maat
<ul style="list-style-type: none"> • Spelling 	<ul style="list-style-type: none"> • Spelling op maat
<ul style="list-style-type: none"> • Rekenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiz Wijs
<ul style="list-style-type: none"> • Wereldoriëntatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Topondernemers
<ul style="list-style-type: none"> • Engels 	<ul style="list-style-type: none"> • Take it Easy
<ul style="list-style-type: none"> • Sociaal-emotionele ontwikkeling 	<ul style="list-style-type: none"> • PBSS
<ul style="list-style-type: none"> • Talentontwikkeling 	<ul style="list-style-type: none"> • Levelwerk
<ul style="list-style-type: none"> • Creatief aanbod 	<ul style="list-style-type: none"> • Cultuureducatie

3.6 Aanpak voor gedrag

Het vraagt om te beginnen om goed onderwijs, dat wil zeggen effectief (resultaatgericht en helder gestructureerd) en ordelijk en goed opgezet (op maat, aangepast aan de leerling). Goed onderwijs en een stevig gemeenschapsgevoel liggen aan de basis van het verschil tussen een school met escalerende (gedrags)problemen enerzijds en een school waar leraren in staat zijn om de meeste gedragsproblemen aan te pakken binnen het primair proces van onderwijs geven anderzijds. Daarbij gaat het zowel om een boeiende en goed aangeboden onderwijsinhoud als om het creëren en in stand houden van een goede leeromgeving in een veilig en prettig pedagogisch-didactisch klimaat. Deze heeft drie basiskenmerken.

1. Ten eerste wordt er veel belang gehecht aan de persoonlijke relaties tussen leraar (schoolleiders) en leerling. Daarbij gaat het om zaken als het organiseren van onderwijs in kleinschalig verband, het kennen (bij naam) van elke leerling, het tonen van interesse en (meestal) warmte, het praten met leerlingen en het serieus luisteren naar wat zij te zeggen hebben.
2. Ten tweede het centraal stellen van de onderwijsinhoud, een resultaatgerichte houding en hoge (maar niet te hoge) verwachtingen van de leerling.
3. Tot slot het bieden van een heldere structuur met duidelijke regels en grenzen in de klas en op school en een heldere curriculum- en lesopbouw. Daarbij ligt de nadruk steeds zo veel mogelijk op de eigen verantwoordelijkheid van leerlingen.

De Montessorischool past zich aan bij de ontwikkeling van het kind en geeft zorg op maat. We willen onze leerlingen zo goed mogelijk begeleiden, ook als er leer-en/of gedragsproblemen zijn. Extra aandacht is er voor leerlingen met zwakke dan wel zeer goede resultaten.

Leerkrachten worden geschoold om op een deskundige en positieve manier met verschillen tussen leerlingen om te gaan. Zij hebben onder meer geleerd om vroegtijdig ontwikkelings- en leerproblemen te signaleren. Niet alle leerlingen leren even goed en vlug, soms is er voor een kind ander materiaal nodig om iets te verduidelijken, soms een andere instructie. De ene keer zal de leerkracht klassikaal en een andere keer individueel les geven of met groepjes werken. Leerlingen krijgen niet automatisch altijd allemaal dezelfde opdrachten en taken.

Een aantal keren per jaar bespreken de leerkrachten en de intern begeleider de ontwikkeling (zowel gedrag als prestaties) van alle leerlingen. Bij specifieke problemen stellen de leerkracht en de intern begeleider in samenspraak met de ouder(s)/verzorger(s) een handelingsplan op. De leerkracht voert dit uit, eventueel met hulp van andere deskundigen. In een handelingsplan wordt beschreven hoe de leerling begeleid gaat worden. Na een periode van ongeveer zes weken wordt bekeken of de geboden hulp effect gehad heeft en of het handelingsplan bijgesteld moet worden.

Op de Montessorischool Emmen werken we met Positieve Behaviour Support. Positive Behavior Support, kortweg PBS is een evidence based systeem dat zorgt voor een geïntegreerde schoolbrede aanpak, gericht op het bevorderen van gewenst gedrag van alle leerlingen binnen de school. PBS richt zich op het versterken van gewenst gedrag en op het voorkomen van probleemgedrag. Het doel is een positieve, sociale omgeving te scheppen die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. PBS is een 'kapstok' waaraan alle schoolinterventies en methoden die met gedrag te maken hebben opgehangen worden.

PBS richt zich op drie niveaus van de school: het primaire interventieniveau voor alle leerlingen in alle schoolsituaties, het secundaire interventieniveau voor groepjes leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben om gewenst gedrag te kunnen ontwikkelen en op enkele leerlingen die een intensieve zorg voor gedrag nodig hebben. Uit onderzoek is gebleken dat deze totaalbenadering zeer doelmatig is.

3.7 Leesproblemen en dyslexie

Signalering

Voor het signaleren van de leesproblemen en dyslexie maakt de Montessorischool gebruik van het dyslexieprotocol gebaseerd op het masterplan dyslexie. Het doel van het dyslexieprotocol is een zo goed mogelijke begeleiding van leerlingen met (dreigende) leesproblemen.

Al in de kleuterperiode kunnen stagnaties in de ontwikkeling van geletterdheid bij leerlingen worden opgemerkt. Voor deze kleuters is het belangrijk dat de leerkracht tijdig stappen onderneemt om latere lees- en

spellingsproblemen tegen te gaan. Het dyslexieprotocol van de Montessorischool is een handreiking voor leerkrachten bij het opsporen van achterstanden.

In groep 3 wordt er rond de herfstvakantie nagegaan of er op dat moment tijdens het leren lezen mogelijk potentiële risicolezers aanwezig zijn. Dit wordt gedaan door middel van de herfstsignalering die opgenomen is in de leesmethode.

Preventie, begeleiding en aanpassingen

Effectieve begeleiding van leerlingen met leesproblemen of dyslexie kenmerkt zich door betekenisvol leren, effectieve directe instructie en de rol van de begeleider. Het dyslexieprotocol van de Montessorischool biedt informatie over geletterdheid en dyslexie en geeft suggesties voor de inrichting van een geletterde leeromgeving voor leerlingen en het aanbod van geletterde activiteiten in de klas. Er wordt ingegaan op de begeleiding van risicoleerlingen. Hiervoor gaan wij op de Montessorischool uit van het materiaal en de richtlijnen van Cito en gebruiken wij de informatie van steunpunt dyslexie en Masterplan dyslexie.

Meer informatie is te vinden op

<http://www.masterplandyslexie.nl>

<http://www.dyslexieroute.nl>

<http://www.steunpuntdyslexie.nl/dyslexie-op-school/protocollen-dyslexie>

<http://www.balansdigitaal.nl/stoornissen/dyscalculie/>

3.8 Dyscalculie

Voor het signaleren van rekenproblemen maken we gebruik van de analyses van het leerlingvolgsysteem. Rekenbeleid op dit gebied wordt op clusterniveau opgepakt.

Bij de begeleiding van leerlingen met rekenproblemen maken we gebruik van het protocol *Ernstige rekenwiskunde problemen en dyscalculie BAO SBO SO* (M. van Groenestijn, C. Borghouts en C. Janssen 2011).

3.9 Talentontwikkeling (inclusief meer- en/of hoogbegaafdheid)

Signalering

Voor het signaleren van meer- of hoogbegaafdheid maken we gebruik van het SiDi protocol. Het SiDi protocol is een instrument voor signalering en diagnostisering van meer- en hoogbegaafde leerlingen in het primair onderwijs.

Er wordt gebruik gemaakt van de volgende signaleringsinstrumenten, waarbij de leerlingen, de ouder(s)/verzorger(s) en de leerkrachten worden betrokken.

Observaties

- CITO leerlingvolgsysteem
- Toetsresultaten
- Methode-gebonden toetsen
- Signaleringslijsten
- SiDi protocol

Begeleiding

De begeleiding van de leerlingen die meer- en/of hoogbegaafd zijn, vindt plaats in de klassen waarbij gebruik gemaakt wordt van de Levelwerk. Levelwerk biedt een totaalaanbod van verrijkende activiteiten en kan worden gebruikt vanaf groep 3 t/m groep 8. Het biedt een gevarieerd en passend leerstofaanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. De lat ligt hoog: er valt veel te leren en te onderzoeken. Er is aandacht voor de executieve functies en de metacognitieve vaardigheden met creatieve, technische, sociale en kunstzinnige opdrachten. Binnen de Gemeente Emmen kunnen leerlingen die hoofbegaafd zijn, aangemeld worden voor de bovenschoolse Plusklas. Deze Plusklas vindt op twee middagen in de week plaats.

3.10 Ondersteuningsstructuur

Zodra een kind bij op de Montessorischool binnen komt, wordt de ontwikkeling gevolgd en vastgelegd in een dossier. Bij de kleuters gebeurt dit vooral door naar de leerlingen te luisteren en door ze te observeren; niet alleen tijdens werkjes, maar ook tijdens het spel. Daarnaast wordt er midden en eind groep 2 een taal- en rekentoets voor kleuters afgenomen.

Vanaf groep 3 krijgen de leerlingen regelmatig toetsen om de ontwikkeling te volgen. Dit zijn toetsen die bij de leermethode horen, maar ook toetsen die hier niet op gebaseerd zijn; de CITO- toetsen. Op de Montessorischool wordt het CITO-leerlingvolgsysteem gehanteerd. De momenten van toetsafname staan vermeld op de toetskalender. De toetsgegevens worden digitaal in ESIS opgeslagen. Daarnaast worden leerlingen regelmatig geobserveerd. Ouder(s)/verzorger(s) worden goed geïnformeerd over de ontwikkelingen van hun kind.

Het leerlingdossier

Van iedere leerling wordt een dossier aangelegd, waarin de ontwikkeling en de leervorderingen worden bijgehouden. Zo ontstaat het leerlingvolgsysteem. Dit systeem (CITO-leerlingvolgsysteem) maakt het mede mogelijk om op tijd te signaleren waar leer- en of gedragsproblemen zijn ontstaan, zodat op tijd adequate hulp geboden kan worden.

Het dossier kan door de ouders/verzorgers worden ingezien. Hiervoor kan een afspraak gemaakt worden met de intern begeleider van onze school. Het dossier blijft tot vijf jaar nadat het kind de school verlaten heeft op school. Daarna wordt het dossier vernietigd.

Voor een volledige en uitgebreide versie van bovenstaande verwijzen we naar het zorgplan van de Montessorischool.

3.11 Ondersteuningsvoorzieningen

Onze school beschikt over diverse ondersteuningsvoorzieningen:

Fysieke toegankelijkheid:

Het schoolgebouw heeft brede toegangsdeuren en brede gangen. De school is rolstoeltoegankelijk. Er is een aangepast toilet aanwezig in de school. Er zijn geen obstakels in de looproute naar het gebouw en de gangen zijn ruim en opgeruimd.

Digitale toegankelijkheid:

Digitale toegankelijkheid wil zeggen dat alle leerlingen toegang hebben tot digitale leer- en werkomgevingen, registratiesystemen, webteksten, e-mails en Wordbestanden. Alle leerlingen van de Montessorischool hebben toegang tot de digitale leeromgeving. Voor alle groepen worden Chromebooks ingezet als leermiddelen. Op de computers staat software op het gebied van onder andere taal, rekenen, lezen en aardrijkskunde.

Voor bijvoorbeeld leerlingen met dyslexie, visuele beperkingen, autisme en auditieve beperkingen vraagt dit extra aandacht. Dat gaat zowel om technische toegankelijkheid als om toegankelijk taalgebruik.

Mogelijkheden om tegemoet te komen aan individuele behoeften:

Iedere bijzondere leerling vraagt om bijzondere aanpassingen:

- Voor leerlingen in een rolstoel is de school rolstoeltoegankelijk. Er zijn brede deuren en geen drempels;
- Leerlingen met een chronische ziekte kunnen in een rustige omgeving hun medicijnen innemen;
- Er zijn leerlingen met een diagnose en/of concentratieproblemen prikkelarme plekken beschikbaar en het is mogelijk om gebruik te maken van een koptelefoon.

3.12 Samenwerking

De Montessorischool werkt samen met alle andere scholen van het Openbaar Onderwijs Emmen. Teamleiders en IB-ers hebben contact en werken waar nodig onderling samen. Ook volgen we als scholen gezamenlijk bij- en nascholing. Verder werken we samen met het Voortgezet onderwijs voornamelijk in Emmen. Naar deze scholen voor voortgezet onderwijs stromen de meeste leerlingen van onze school uit. Vroegtijdig worden de leerlingen van de bovenbouw doorgesproken om ervoor te zorgen dat alle leerlingen op een passende plek komen met de juiste begeleiding. Wanneer er problemen zijn in de thuis- of opvoedsituatie en wanneer de school vragen heeft over sociale problemen maken we gebruik van de diensten van de Sociale teams. Verder werkt onze school samen met externe instanties waar onze leerlingen hulp of begeleiding krijgen, zoals bijv. logopedie.